

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Зajедничка комисија за одбрану и безбједност
Босне и Херцеговине

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

DOM NARODA
PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM

Zajednička komisija za odbranu i sigurnost
Bosne i Hercegovine
Zajedničko povjerenstvo za odbranu i sigurnost
Bosne i Hercegovine

Број/Број: 03/1-50-14-7-2-2/15
Сарајево/Sarajevo, 23. 4. 2015. godine

PREDSTAVNIČKOM DOMU
DOMU NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

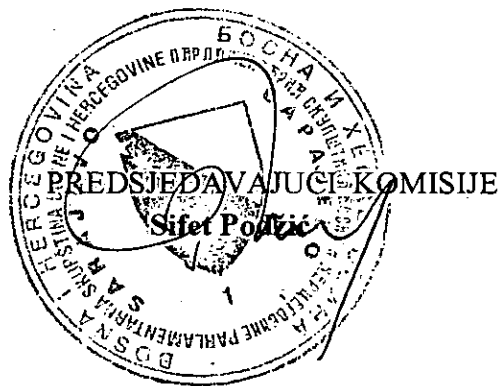
PRIMLJENO: 24-04-2015			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01.02.03.03/1-50-14-7		603/15	

PREDMET: Dostavljanje Izvještaja o radu Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH za 2014. godinu

Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH je na 2. sjednici, održanoj 22.4.2015., razmatrala i usvojila Izvještaj ovog radnog parlamentarnog tijela za 2014. godinu.

U skladu s članom 56. Poslovnika Predstavničkog doma i članom 46. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, navedeni akt upućujemo u daljnju parlamentarnu proceduru s prijedlogom za usvajanje.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- kolegijima oba doma PSBiH
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- a/a

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ**
Зajедничка комисија за одбрану и безбједност
Босне и Херцеговине

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**DOM NARODA
PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM**
Zajednička komisija za odbranu i sigurnost
Bosne i Hercegovine
Zajedničko povjerenstvo za odbranu i sigurnost
Bosne i Hercegovine

Broj: 03/1-50-14-7-2-3/15

Sarajevo: 22.4. 2015.godine

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZAJEDNIČKE KOMISIJE ZA ODBRANU I SIGURNOST BiH
ZA 2014. GODINU**

Sarajevo, januar 2015.

SADRŽAJ:

1. POGLAVLJE I. UVODNI DIO.....	3
2. POGLAVLJE II. IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA ZAJEDNIČKE KOMISIJE U 2014.GODINI.....	3
Odjeljak A. Zakonodavne aktivnosti.....	4
Odjeljak B. Aktivnosti vezane za razmatranje i usvajanje ostalih akata	5
Odjeljak C. PRISUSTVO RADIONICAMA, OKRUGLIM STOĻOVIMA, SEMINARIMA I KONFERENCIJAMA U BOSNI I HERCEGOVINI	6
Odjeljak D. PRISUSTVO STUDIJSKIM POSJETAMA I PROGRAMIMA PROFESIONALNOG USAVRŠAVANJA U INOZEMSTVU	7
Odjeljak E. BILATERALNE POSJETE ZAJEDNIČKE KOMISIJE ZA ODBRANU I SIGURNOST BiH INOZEMSTVU	7
Odjeljak F. SARADANJA S PREDSTAVNICIMA INSTITUCIJA VLASTI BiH	7
Odjeljak G. SARADANJA S PREDSTAVNICIMA MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA U BiH	8
Odjeljak H. POSJETE STRANIH DELEGACIJA I PREDSTVNIKA DIPLOMATSKO – KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA ZAJEDNIČKOJ KOMISIJI ZA ODBRANU I SIGURNOST BiH.....	8
Odjeljak I. TERENSKE POSJETE ZAJEDNIČKE KOMISIJE ZA ODBRANU I SIGURNOST BiH.....	9
3. POGLAVLJE III. REZIME	10

POGLAVLJE I. UVODNI DIO

Rad Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH (u daljnjem tekstu: Zajednička komisija) zasnovan je na odredbama Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09, 28/12 i 79/14) i Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 91/06 i 91/07, 87/09, 32/12 i 58/14), a njena nadležnost regulirana je članom 59. Poslovnika Predstavničkog doma, odnosno članom 49. Poslovnika Doma naroda.

Zajednička komisija je tokom 2014. godine aktivno radila na provođenju obaveza utvrđenih poslovnica, kao i obaveza koje je sama utvrdila Orijentacionim radnim planom ZK za 2014. godinu, o čemu podnosi Izvještaj o radu za 2014. godinu, u skladu s članom 56. Poslovnika Predstavničkog doma i članom 46. Poslovnika Doma naroda.

Tokom izvještajnog perioda Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH je:

- održala sedam sjednica, na kojima je razmatrano ukupno 39 tačaka dnevnog reda, (U Prilogu je pregled održanih sjednica ZK s dnevnim redom i tabele prisustva članova ZK sjednicama ZK)
- održala osam radnih sastanaka s predstavnicima domaćih i međunarodnih institucija u Bosni i Hercegovini;
- realizirala dvije radne posjete institucijama odbrane i sigurnosti BiH;
- učestvovala na 11 konferencija, seminara, prezentacija, radionica i okruglih stolova u BiH,
- učestvovala na tri međunarodne aktivnosti u inozemstvu.

Zajednička komisija imala je brojne aktivnosti. Najznačajnije od njih su zakonodavne, te one koje se odnose na razmatranje i usvajanje ostalih akata (u prvom redu izvještaja i informacija), kao i aktivnosti koje je Zajednička komisija sama organizirala, inicirala ili učestvovala u njima na inicijativu drugih organizacija.

Poseban angažman Zajedničke komisije vidljiv je u insistiranju da nadležne agencije i Ministarstvo sigurnosti BiH definiraju sigurnosne izazove i načine njihovom suprotstavljanju, u unapređenju nivoa međusobne koordinacije u radu, posebno tokom vanrednih situacija, te njihovom doprinosu boljem sigurnosnom okruženju, kako u Bosni i Hercegovini, tako i u regionu.

Zajednička komisija inicirala je brojne rasprave s ciljem izrade i dogradnje strateških dokumenata. Tu se, prije svega, misli na dogradnju postojeće Sigurnosne politike BiH, kao i dogradnju Strategije za malo oružje i lako naoružanje SALW, kao i dogradnju elemenata koji će godišnju analizu stanja sigurnosti učiniti sveobuhvatnijom, kako u pregledu stanja, tako i u pripremi prijedloga koji će stanje sigurnosti poboljšati i učiniti rad agencija efikasnijim i međusobno koordiniranim.

U sektoru odbrane, Zajednička komisija je kroz brojne aktivnosti dala poseban doprinos u procesu transparentnog i zakonitog procesa uništavanja viškova naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava, rješavanju aktuelnih problema u procesu nabavki, transparentnosti u vođenju personala, unapređenju sistema pomoći civilnom stanovništvu tokom elementarnih nepogoda i u kriznim situacijama, efikasnijem sistemu vojnog deminiranja te rješavanju aktuelnih problema vezanih za status nepokretne i pokretne perspektivne vojne imovine kao i niza drugih pitanja što je često bilo predmet rasprava tokom sjednica i radionica koje je organizirala Zajednička komisija.

Zajednička komisija u kontinuitetu prati i analizira realizaciju usvojenih zaključaka i preporuka u sektoru odbrane i sektoru sigurnosti te je usvojila jedan broj zaključaka i preporuka koje su podržala i usvojila oba doma Parlamentarne skupštine BiH kako bi bili otklonjeni uočeni problemi te transparentno i efikasno riješena pitanja koja su od općeg interesa.

POGLAVLJE II. IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA ZAJEDNIČKE KOMISIJE U 2014. GODINI

Odjeljak A. Zakonodavne aktivnosti

Zajednička komisija je tokom 2014. godine razmatrala ukupno tri prijedloga zakona. Od toga, dva prijedloga zakona podržana su u obje komisijske faze, dok treći prijedlog zakona nije podržan u drugoj komisijskoj fazi.

Ovlašteni predlagač prijedloga zakona koji su razmatrani u izvještajnom periodu bilo je Vijeće ministara BiH.

Prijedlozi zakona usvojeni u obje komisijske faze:

1. Prijedlog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (predlagač: Vijeće ministara BiH)- Izmijenjen Prijedlog zakona
2. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli (predlagač: Vijeće ministara BiH)

Prijedlog zakona koji nije usvojen:

1. Prijedlog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti- (predlagač: Vijeće ministara BiH)

Razmatranje prijedloga poslovnika Predstavničkog doma i poslovnika Doma naroda PSBiH:

Zajednička komisija je na 35.sjednici, održanoj 9.4.2014., razmatrala prijedloge poslovnika PD i DNPSBiH, te usvojila amandmane, koje su prihvatile nadležne komisije i oba doma PSBiH.

Odjeljak B. Aktivnosti vezane za razmatranje i usvajanje ostalih akata

Tokom 2014. godine Zajednička komisija razmatrala je nekoliko akata koji nisu zakonodavnog karaktera. Zajednička komisija je u izvještajnom periodu razmatrala, usvojila, primila k znanju i, u zavisnosti od karaktera akta po potrebi, uputila u daljnju parlamentarnu proceduru sljedeće akte:

1. Izvještaj o radu Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH za 2013. godinu (sačinilac: Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH);
2. Prijedlog orijentacionog plana rada Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH za 2014. (sačinilac: Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH);
3. Razmatranje Odluke Predsjedništva BiH o postavljenju na dužnost komandanta 4. pješачke brigade Oružanih snaga BiH
4. Razmatranje Informacije o godišnjem planu obuke i vježbi pripadnika i jedinica Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u inozemstvu za 2014. (podnosilac: Ministarstvo obrane BiH)
5. Razmatranje Izvještaja o radu parlamentarnog vojnog povjerenika BiH za 2013. godinu. (sačinilac: parlamentarni vojni povjerenik BiH)
6. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za žalbe građana PSBiH za 2013. godinu (sačinilac: Odbor za žalbe građana PSBiH)
7. Informaciju o održanom sastanku članova Zajedničkog povjerenstva sa akreditiranim predstavnicima Vojno-diplomatskog kora u BiH, 4.2.2014.
8. Informaciju o održanom sastanku članova Zajedničke komisije s generalom Ričardom Širefom, operativnim komandantom za operaciju ALTHEA, 18.2.2014..
9. Informaciju o učešću članova Zajedničke komisije na Godišnjoj konferenciji o protuminskim akcijama u OSBiH, 20.2.2014.
10. Informaciju o učešću članova Zajedničke komisije na Šestoj godišnjoj analizi u oblasti upravljanja personalom u 2013. godini, 27.2.2014.
11. Razmatranje Odluke o učešću kontingenta OSBiH u multinacionalnoj integriranoj stabilizacijskoj misiji UN u Republici Mali
12. Informaciju o učešću članova Zajedničke komisije na zasjedanju zemalja članica Jadranske povelje, (Tirana 23.-24.2.2014.)

13. Informaciju o učešću članova Zajedničke komisije na 85. Rose Roth seminaru (18.-20.3.2014.)
14. Informaciju o sastanku članova Zajedničke komisije s delegacijom Univerziteta za nacionalnu odbranu IR Pakistan, (29.4.2014.)
15. Razmatranje Izvještaja o radu Nezavisnog odbora Parlamentarne skupštine BiH kao nezavisnog tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine za 2013. godinu i Plana rada Nezavisnog odbora Parlamentarne skupštine BiH kao nezavisnog tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine za 2014. godinu (materijal Nezavisnog odbora PSBiH)
16. Informaciju o održanom sastanku članova Zajedničke komisije s generalom Adrianom Bradshawom, operativnim komandantom za operaciju Althea (7. 5. 2014.)
17. Informaciju o učešću članova Zajedničke komisije u radu radionice: „Izvještaj o radu parlamentarnog vojnog povjerenika BiH za 2013. godinu“ (15. i 16. 5. 2014.)
18. Razmatranje Odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine o postavljenju na dužnost zamjenika komandanta Operativne komande Oružanih snaga Bosne i Hercegovine za operacije, broj: 01,02-34-1-934/14, od 14.8.2014.
19. Razmatranje Izvještaja o stanju radijacijske i nuklearne sigurnosti za 2013. godinu, materijal Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, broj: 01,02-50-19-940/14, od 11.8.2014.

Zajednička komisija razmatrala je i verificirala šest zapisnika svojih sjednica.

Odjeljak C. PRISUSTVO RADIONICAMA, OKRUGLIM STOLOVIMA, SEMINARIMA I KONFERENCIJAMA U BiH

Predstavnici Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH prisustvovali su i na nekoliko seminara, konferencija, okruglih stolova, radionica, studijskih posjeta i programa profesionalnog usavršavanja u Bosni i Hercegovini, koji su navedeni u nastavku:

1. Šesta godišnja konferencija iz oblasti upravljanja personalom za 2013. godinu, 11.2.2014., Sarajevo;
2. Godišnja konferencija o protuminskim akcijama u OSBiH, 20.2.2014.
3. 85. Rose-Roth seminar u organizaciji PSNATO-a i PSBiH (19. - 21.3.2014.)
4. Učešće u radu radionice: „Izvještaj o radu parlamentarnog vojnog povjerenika BiH za 2013. godinu“ (15. i 16. 5. 2014.)

5. Twinning projekat "Jačanje kapaciteta parlamenata u kontekstu integracije u EU"- prisustvo i aktivno učešće sekretara i stručnog savjetnika na radionicama i seminarima u okviru ovog projekta - u kontinuitetu;
6. Obuka iz oblasti zaštite tajnih podataka - osposobljavanje za izvođača obuke (trenera) iz oblasti zaštite tajnih podataka (Ministarstvo sigurnosti BiH);
7. Sedma pregledna konferencija Misije OSCE-a u BiH o poštivanju OSCE/UN sigurnosnih obaveza Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 20. 11. 2014.;
8. Druga konferencija o temi: „Platforma za suzbijanje rizika od katastrofa BiH“, 17.12. 2014. u Sarajevu;

Odjeljak D. PRISUSTVO STUDIJSKIM POSJETAMA I PROGRAMIMA PROFESIONALNOG USAVRŠAVANJA U INOZEMSTVU

Članovi Zajedničke komisija za odbranu i sigurnost BiH učestvovali su u radu jednog regionalnog sastanka, jednog foruma i seminara u inozemstvu, i to:

1. Sastanak komisija za odbranu i sigurnost zemalja članica Jadranske povelje A-5, Tirana, 23. i 24.2.2014.
2. Parlamentarni forum za malo oružje i lako naoružanje SALW, 27. i 28.3.2014., Beograd
3. Godišnja konferencija/sastanak/ parlamentarnih komisija zemalja JI Evrope, Zagreb 4.-6.6. 2014.

Odjeljak E. BILATERALNE POSJETE ZAJEDNIČKE KOMISIJE ZA ODBRANU I SIGURNOST BIH INOZEMSTVU

Zajednička komisija je u izvještajnom periodu boravila u jednoj bilateralnoj posjeti, i to:

1. Narodnoj skupštini Republike Srbije i Ministarstvu odbrane Republike Srbije, Beograd, 8. 7. 2014.

Odjeljak F. SARADANJA S PREDSTAVNICIMA INSTITUCIJA VLASTI BIH

Tokom izvještajnog perioda, Zajednička komisija ostvarila je saradnju sa sljedećim predstavnicima institucija vlasti u BiH:

1. parlamentarnim vojnim povjerenikom BiH,
2. predsjednikom Nezavisnog odbora PSBiH,
3. predsjedavajućim Odbora za žalbe građana,
4. ministrom sigurnosti BiH,
5. ministrom i zamjenicima ministra odbrane BiH,
6. načelnikom i zamjenicima načelnika Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH,

7. direktorom Državne agencije za istrage i zaštitu – SIPA-e,
8. direktorom Granične policije BiH;
9. direktorom Službe za poslove sa strancima,
10. direktorom Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH,
11. direktorom Agencije za policijsku podršku,
12. direktoricom Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja,
13. direktorom Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova,
14. direktorom Obavještajno – sigurnosne agencije BiH,
15. direktorom Centra za deminiranje – BHMACE-a,
16. članovima Komisije za deminiranje Ministarstva civilnih poslova BiH,
17. članovima Komisije za sigurnost Parlamenta Federacije BiH;
18. članovima Odbora za sigurnost Narodne skupštine Republike Srpske.

Odjeljak G. SARADANJA S PREDSTAVNICIMA MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA U BiH

Zajedničkoj komisiji su se od predstavnika međunarodnih institucija obraćali:

1. članovi vojno-diplomatskog kora akreditiranog u BiH, 4. 2. 2014.;
2. general Ričard Širef, operativni komandant za Misiju „Althea“, 18.2. 2014.;
3. general Adrijan Bradšou, operativni komandant za Misiju „Althea“, 7.5. 2014.
4. general-major Diter Hajdeker, komandant Komande EUFOR-a, 9.12. 2014.

Zajednička komisija je i u 2014. godini najuže saradivala s predstavnicima međunarodnih organizacija u BiH, s kojima na partnerskoj osnovi saraduje već dugi niz godina. Tu se, prije svega, radi o:

1. Štabu NATO-a u BiH;
2. Komandi EUFOR-a;
3. Misiji OSCE-a u BiH;
4. Ženevskom centru za civilnu kontrolu oružanih snaga – DCAF-u;
5. Uredu UNDP-a u Sarajevu.

Odjeljak H. POSJETE STRANIH DELEGACIJA I DIPLOMATSKO – KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA ZAJEDNIČKOJ KOMISIJI ZA ODBRANU I SIGURNOST BiH

U izvještajnom periodu članovi Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH su u prostorijama Parlamentarne skupštine BiH ugostili predstavnike vojno-diplomatskog kora

akreditirane u BiH 4.2.2014.: generala Ričarda Širefa, operativnog komandanta za Misiju „Althea“ (18.2.2014.), predstavnike Nacionalnog koledža IR Pakistan 29.4.2014, generala Adriana Bradšoua 7.5.2014., operativnog komandanta za Misiju „Althea“ general-majora Ditera Hajdekera, komandanta EUFOR-a (9.12.2014.)

Odjeljak I. TERENSKJE POSJETE ZAJEDNIČKE KOMISIJE ZA ODBRANU I SIGURNOST BiH

Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH je u izvještajnom periodu obavila dvije terenske posjete institucijama iz sektora odbrane i sigurnosti. Tokom 2014. članovi Zajedničke komisije posjetili su:

1. Ministarstvo odbrane BiH, Sektor za personal, Sarajevo, 11. 2. 2014.
2. Brigadu taktičke podrške OSBiH, Deminerski bataljon OSBiH, 20.2. 2014.

POGLAVLJE III. REZIME

Na osnovu navedenih aktivnosti, može se zaključiti da je Zajednička komisija tokom 2014. godine najvećim dijelom realizirala zadatke utvrđene Orijentacionim radnim planom.

Zajednička komisija je kontinuirano djelovala u pravcu poboljšanja stanja u sektoru odbrane i sigurnosti u BiH. Predlaganjem konkretnih zaključaka Zajednička komisija je, direktno na sjednicama Komisije i predlažući zaključke domovima Parlamentarne skupštine BiH i prateći njihovu realizaciju, uticala na rješavanje brojnih problema koji opterećuju rad ministarstava i agencija u oba sektora.

Vidljivi rezultati Zajedničke komisije evidentni su po pitanju:

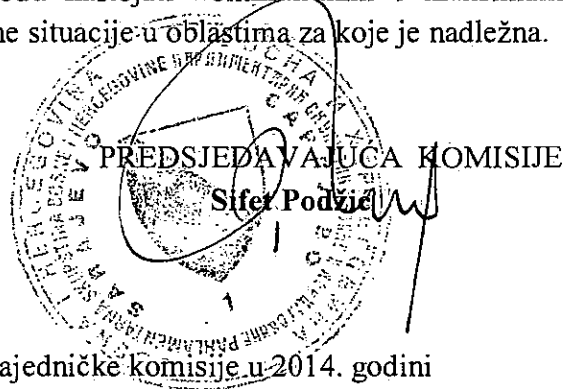
1. rješavanja viškova municije i minsko-eksplozivnih sredstava,
2. statusa perspektivne i neperspektivne pokretne i nepokretne vojne imovine,
3. ostvarivanja adekvatnog statusa pripadnika OSBiH, kao i pripadnika policijskih agencija na nivou BiH,
4. izrade adekvatnijih godišnjih informacija o stanju sigurnosti u BiH,
5. borbe protiv terorizma i organiziranog kriminala u BiH,

6. procedura javnih nabavki u MOBiH i OSBiH i izrade pravilnika kojim će se definitivno utvrditi ove procedure,
7. stanja personala u OSBiH,
8. pomoći OSBiH civilnom stanovništvu tokom elementarnih nepogoda i vanrednih situacija,
9. izrade prijedloga potrebnih dopuna zakonskih i podzakonskih akta koji će rad MOBiH i Zajedničkog štaba OSBiH učiniti efikasnijim i operativnijim,
10. definiranja sigurnosnih izazova u BiH i strategije za njihovo rješavanje,
11. bolje koordinacije u radu policijskih agencija u sastavu Ministarstvu sigurnosti BiH,

12. poboljšanja koordinacije i saradnje između policijskih agencija s ciljem korištenja kapaciteta s kojima raspolažu,
13. popisivanja imovine i opreme za deminiranje, sagledavanja stanja personala, aktivnosti Međunarodnog trust fonda (ITF-a) i njegovih odnosa s BHMACH-om, te sagledavanja stanja na radilištima i provođenja strategije za deminiranje u praksi,
14. efikasnije aktivnosti u procesu tzv. vojnog deminiranja u organizaciji OSBiH.

Stalni kontakti i susreti s predstavnicima Misije OSCE-a, Štaba NATO-a u BiH, EUFOR-a, Ženevskog DCAF-a, UNDP-a, diplomatsko-konzularnih predstavništava u BiH i drugih međunarodnih organizacija i institucija, te predstavnicima parlamenta većeg broja zemalja i njihovih radnih tijela koja se bave pitanjem odbrane i sigurnosti rezultiraju stvaranjem odnosa istinskog povjerenja prema Zajedničkoj komisiji, a time i prema Parlamentarnoj skupštini BiH u cjelini. Stoga je Zajednička komisija i dalje prepoznatljiv subjekat u oblasti za koju je nadležna i među zemljama regiona, članicama Partnerstva za mir, NATO-a i EU, što je vrlo bitno za promociju naše zemlje na daljnjem putu ka pridruživanju evropskim i evroatlantskim integracijama.

Zajednička komisija će i u narednom periodu nastojati kontinuiranim i maksimalnim angažiranjem doprinosti poboljšanju cjelokupne situacije u oblastima za koje je nadležna.

U prilogu:

- I. Pregled prisustva članova sjednicama Zajedničke komisije u 2014. godini

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a